

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO – 4101-019-03/2014
P/14/007

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/007 - Wdrożenie w gminach nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Ryszard Kokociński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91016 z dnia 9 września 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Sieraków
Kierownik jednostki kontrolowanej	Witold Maciołek, Burmistrz (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Formułując powyższą ocenę, NIK uwzględniła działania organów Gminy w zakresie podjęcia uchwał, niezbędnych do realizacji ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach² (dalej: u.c.p.g.). oraz dostosowania struktury organizacyjnej do realizacji zadań, wynikających z nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Realizując ustawę u.c.p.g., systemem odbioru odpadów komunalnych objęto wszystkich zamieszkałych w gminie właścicieli nieruchomości oraz prowadzono szeroką akcję informacyjno-edukacyjną w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. NIK pozytywnie ocenia przeprowadzenie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³ (dalej: Pzp) dwóch postępowań w trybie przetargu nieograniczonego, mających na celu wyłonienie odbiorcy odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz wykonanie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2013 r. Na pozytywną ocenę zasługuje również fakt osiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu, egzekwowania i weryfikowania kwartalnych sprawozdań od podmiotów odbierających odpady komunalne, ujętych w gminnym rejestrze działalności regulowanej, umożliwiających Gminie terminowe wywiązanie się z obowiązku sporządzenia dla Marszałka Województwa Wielkopolskiego oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi w 2013 r.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 ze zm.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

Brak uchwały w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości, określającej możliwości przekazywania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, NIK ocenia negatywnie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ustanowione w gminie rozwiązania organizacyjne dotyczące nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym tworzenia prawa miejscowego regulującego gospodarowanie tymi odpadami

1.1. Tworzenie prawa miejscowego regulującego gospodarkę odpadami komunalnymi w ramach nowego systemu

Opis stanu
faktycznego

Rada Miejska w Sierakowie, 18 grudnia 2012 r., po uzyskaniu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie, uchwaliła Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sieraków, dostosowany do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami komunalnymi.⁴

Na podstawie zmian w ustawie u.c.p.g. oraz sugestii Wojewody Wielkopolskiego, uchwałami nr 1/5/2013 z 19 lutego 2013 r. oraz nr IV/35/2014 z 29 kwietnia 2014 r. dostosowano Regulamin utrzymania czystości i porządku do obowiązujących przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 34-39, 78-89)

Ponadto, Rada podjęła uchwały w sprawie:

- metody obliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości objętych zorganizowanym odbiorem odpadów,
 - terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
 - wykazu dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
 - wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, zawierającej m.in. objaśnienia do jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego,
 - górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych oraz za wywóz nieczystości płynnych od właścicieli nieruchomości,
 - wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
 - szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i ich zagospodarowania,
 - wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk i grzebowisk oraz spalarni zwłok zwierząt.
- Regulamin utrzymania czystości i porządku oraz uchwały towarzyszące były zgodne z obowiązującymi przepisami ustawy u.c.p.g., tj. zawierały wymagane prawem informacje i dane. Uchwalono je w terminie przewidzianym art. 10 ust.1 ustawy

⁴ Regulamin ten określał m.in. wymagania obejmujące prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych, rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych, częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych.

z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy u.c.p.g.⁵ i niektórych innych ustaw oraz ogłoszono 28 stycznia 2013 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego, z terminem obowiązywania od 11 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 4-67, 216-226)

Deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 30.06 i 31.12. 2013 r. oraz na 30.09.2014 r. złożyło odpowiednio 1677, 1755 i 1780 właścicieli nieruchomości, w tym 72 właścicieli⁶ złożyło je z opóźnieniem.

W siedmiu przypadkach, w stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji na dzień 31 grudnia 2013 r. o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, Burmistrz wydał decyzje ustalające wysokość opłaty w łącznej kwocie 3 780 zł.

Selektywną zbiórkę odpadów komunalnych⁷ zadeklarowało odpowiednio 1613, 1675 i 1705 właścicieli nieruchomości, u których zamieszkiwało odpowiednio 7392, 7264 i 7263 osoby.

Nieselektywną zbiórkę odpadów komunalnych⁸ zadeklarowało odpowiednio 64, 73 i 75 właścicieli nieruchomości, u których zamieszkiwało odpowiednio 288, 221 i 250 osób.

(dowód: akta kontroli str. 239-252 i 255-255a)

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 8 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, która prowadzi selektywną zbiórkę odpadów oraz 15 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, która nie prowadzi selektywnej zbiórki odpadów. Ustalając ww. stawki, uwzględniono liczbę mieszkańców zamieszkujących, ilość wytwarzanych przez osoby fizyczne odpadów, koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami oraz uwzględniono przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie. W kontrolowanym okresie nie zmieniono metody ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i nie wprowadzono zmiany stawek opłat.

Na podstawie art. 6k ust. 4 ustawy u.c.p.g., Rada Miejska, uchwałą nr V/38/2013 z 25 czerwca 2013 r. wprowadziła ryczałtową stawkę opłaty dla rodzin 6-cio i więcej osobowych, która wynosiła 45 zł miesięcznie przy selektywnej zbiórce odpadów oraz 90 zł miesięcznie, w przypadku braku selektywnej zbiórki odpadów. Z ryczałtowej opłaty 45 zł miesięcznie korzystało 145 rodzin prowadzących selektywną zbiórkę odpadów. Udzielone ulgi z tego tytułu wynosiły 7 122 zł w II półroczu 2013 r. oraz 10 683 zł w okresie trzech kw. 2014 r., i mieściły się w kosztach funkcjonowania systemu.

Badanie deklaracji 10 rodzin wielodzietnych, wykazało przestrzeganie kryteriów i zasad przyjętych w uchwale Rady Miejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 40-41, 78-79, 92-97)

Ustalone
nieprawidłowości

Rada Miejska w Sierakowie nie uchwaliła warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy u.c.p.g. oraz niektórych innych ustaw, uchwały i zarządzenia nie mogą wejść w życie później niż w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy (tj. 1 lipca 2013 r.). Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 25 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy u.c.p.g.⁹, uchwały podjęte na podstawie art. 6k ust. 1 oraz art. 6n ust. 1 ustawy zmienianej

⁵ Dz. U. nr 152, poz. 897 ze zm.

⁶ Na 30.06.2013 r. oraz w 2014 r.

⁷ Na 30.06. i 31.12.2013 r. oraz 30.09.2014 r.

⁸ Na 30.06. i 31.12.2013 r. oraz 30.09.2014 r.

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 228

w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie uchwał podjętych na podstawie art. 6k ust. 1 oraz art. 6n ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Ustawa u.c.p.g. w art. 6n ust. 1 stanowi, że w celu ułatwienia składania deklaracji, rada gminy w drodze uchwały na podstawie art. 6n ust.1 pkt 2 określi warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Burmistrz oraz Przewodniczący Rady Miejskiej wyjaśnili, że: „Brak zapisu w uchwale Rady o możliwości składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, wynikał z przeoczenia”.

(dowód: akta kontroli str. 89-91)

W trakcie kontroli NIK, Rada Miejska w Sierakowie w dniu 2 października 2014 r. podjęła uchwałę nr IX/67/2014 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w której określiła stosownie do przepisów art. 6n ust.1 pkt 2 ustawy o u.c.p.g. warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

(dowód: akta kontroli str. 210-215)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na bieżący obowiązek dostosowywania prawa miejscowego do zmieniających się przepisów ustawy o u.c.p.g. Brak określenia warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, wbrew intencji ustawodawcy, zmuszał mieszkańców do osobistego składania deklaracji w Urzędzie.

1.2. Rozwiązania organizacyjne wprowadzone w gminie, dotyczące nowego systemu gospodarki odpadami

Opis stanu
faktycznego

Wdrażając nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, dostosowano regulamin organizacyjny Urzędu oraz utworzono w lutym 2013 r. stanowisko pracy w Referacie Infrastruktury i Gospodarki Komunalnej ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami komunalnymi a także (od 1 lipca 2013 r.) w Referacie Finansowo-Księgowym stanowisko ds. rozliczania i windykacji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, wdrażali wyłącznie pracownicy urzędu, którym przypisano w zakresach czynności, zadania wynikające z regulaminu pracy i obowiązujących ustaw o odpadach oraz o gospodarce odpadami komunalnymi i o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina uzyskała dochody w II półroczu 2013 r. w wysokości 319 242 zł i za trzy kw. 2014 r. w wysokości 544 195 zł oraz poniosła wydatki odpowiednio w kwocie 408 547 zł i 478 354 zł. Wyższe wydatki od dochodów wynikały z przeznaczenia środków własnych na uruchomienie w II półroczu 2013 r. Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (dalej: PSZOK).

Gmina nie uczestniczyła w kosztach tworzenia regionalnej instalacji do przyjmowania i przetwarzania odpadów (RIPOK), ponieważ zadanie to, zgodnie z Wojewódzkim Programem Gospodarki Odpadami, realizował Zakład Utylizacji Odpadów Clean Citi Sp. z o.o. w Mnichach (podmiot zagraniczny), z którym podmioty prowadzące odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości, zawarły umowy na odbiór i utylizację.

Wdrażając system gospodarki odpadami komunalnymi, Gmina korzystała z materiałów informacyjno-edukacyjnych Ministerstwa Środowiska.

Na szkolenie w latach 2013-2014 (III kw.) dwóch pracowników zajmujących się gospodarką odpadami komunalnymi wydatkowano 2 024 zł.¹⁰

(dowód: akta kontroli str. 5-29, 98-129)

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 8 ustawy u.c.p.g., Urząd prowadził działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. Działania te miały charakter stały i polegały m.in. na zamieszczeniu na stronach internetowych tej jednostki i w lokalnych mediach materiałów informacyjno-edukacyjnych, omawianiu na sesjach Rady i posiedzeniach komisji zagadnień dotyczących prawidłowego gospodarowania odpadami, organizowaniu w szkołach i przedszkolach konkursów i warsztatów o tematyce ekologicznej oraz propagowaniu wśród mieszkańców selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

(dowód: akta kontroli str. 152-176, 256-277)

Stosownie do wymogu określonego w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. a-c ww. ustawy, na stronach internetowych Urzędu oraz poprzez ulotki, informowano mieszkańców o podmiotach odbierających odpady komunalne, publikowano harmonogramy odbioru odpadów. Do wiadomości publicznej podano miejsca zagospodarowania odpadów, osiągnięty w 2013 r. poziom recyklingu, wskazano dziewięć PSZOK-ów w tym podmioty zbierające zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz eternit z gospodarstw domowych.

(dowód: akta kontroli str. 172-173, 177-206)

Opracowana przez pracowników Urzędu analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2013 r., zawierała dane wymagane dyspozycją art. 3 ust. 2 pkt 10 lit. a-g ustawy u.c.p.g.¹¹

Komisje Budżetowo – Gospodarcza oraz Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Sierakowie, na wspólnym posiedzeniu, w dniu 13 marca 2014 r. dokonały na podstawie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w 2013 r., oceny realizacji obowiązków wynikających z ustawy u.c.p.g. Przedłożoną analizę, komisje przyjęły do wiadomości.

(dowód: akta kontroli str. 131-151)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność w badanym obszarze.

2. Wybór podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

Opis stanu
faktycznego

Gmina udzieliła w 2013 r., dwóch zamówień publicznych, w trybie przetargu nieograniczonego o wartości 273 tys. i 528 tys. zł brutto na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

¹⁰ Szkolenia dotyczyły:

- egzekucji administracyjnej: jak przebiegają zmiany w postępowaniu egzekucyjnym wójta jako wierzyciela i organu egzekucyjnego?,
- opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: jak naliczyć i wyegzekwować opłatę śmieciową?,
- ustawy śmieciowej: doświadczenia i opinie po 6 miesiącach realizacji nowego systemu gospodarowania odpadami,
- skutecznego przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony środowiska,
- praktycznego wykonania przez gminy obowiązku objęcia wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych,
- budowy gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi, ze szczególnym uwzględnieniem zmian wynikających z noweli z 25 stycznia 2013 r. oraz zagadnień związanych z realizacją tzw. obowiązku przetargowego i tzw. obowiązków egzekucyjno – windykacyjnych.

¹¹ Adresatem analizy stanu gospodarki odpadami za 2013 r., były m.in. komisje rady gminy oraz Burmistrz. Wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy dotyczyły głównie poprawy efektywności w zakresie selektywnej zbiórki odpadów, kontroli przestrzegania przez właścicieli nieruchomości obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości, efektywnego wykorzystania pracowników urzędu zajmujących się realizacją zadań związanych z odpadami komunalnymi.

zamieszkałych na terenie Gminy Sieraków, odpowiednio w okresie II półrocza 2013 r. oraz na 2014 r.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, szacunkową wartość zamówień ustalono z należytą starannością.

Przy wyborze podmiotu odbierającego odpady komunalne, opublikowano ogłoszenia o przetargach zgodnie z art. 40 Pzp., które spełniały wymogi określone w art. 41 Pzp. Specyfikacje Istotnych Warunków Zamówienia (dalej: SIWZ) zawierały elementy określone w art. 36 Pzp, a dane w nich zawarte były zgodne z danymi podanymi w ogłoszeniu. SIWZ zawierały również postanowienia określone w art. 6d ust. 4 pkt 1-5 ustawy u.c.p.g. Złożone oferty spełniały wymogi określone w SIWZ. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie ww. zamówień, złożyły pisemne oświadczenia o braku okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 Pzp. W obu zamówieniach wyboru oferty dokonano na podstawie kryterium 100% ceny. Protokoły z tych postępowań, sporządzono zgodnie z dokumentacją źródłową na prawidłowych wzorach. Postanowienia zawarte w umowach były zgodne z przedmiotem zamówienia opisanym w SIWZ.

Wylonione w przetargach nieograniczonych Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „LS-PLUS” Spółka z o.o. z Plewisk, złożyło każdorazowo zabezpieczenie należytego wykonania umowy.

(Dowód, akta kontroli str. 278-366)

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy, zobowiązywał właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, do zawarcia indywidualnych umów z uprawnionymi podmiotami do wywozu odpadów komunalnych.

(Dowód, akta kontroli str. 34-39, 68-72, 80-85)

Przy odbiorze i zagospodarowania odpadów komunalnych problemem w gminie Sieraków były m.in.:

- odpady inne niż komunalne odbierane od osób fizycznych, tj. problemowe w tym niebezpieczne, do których należy szkło okienne, styropian, opony, opakowania po farbach. Firmy gospodarujące odpadami, mimo wpisanego do rejestru zakresu zbieranych odpadów, odmawiały ich przyjęcia, z uwagi na istniejące problemy z dalszym zagospodarowaniem,
- sposób obliczania stopnia segregacji, który nie uwzględnia przeznaczenia odpadów organicznych na przydomowe kompostowniki, co zaniżało procentowy wynik segregacji.

(Dowód, akta kontroli str. 282)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze.

3. Kontrola przez gminę podmiotów odbierających odpady komunalne oraz właścicieli nieruchomości, a także wywiązywanie się gmin z obowiązku sprawozdawczego

3.1. Kontrola przez gminę podmiotów odbierających odpady komunalne oraz właścicieli nieruchomości objętych system odbioru

Opis stanu
faktycznego

Gmina nie posiadała w 2013 r. planu kontroli odbioru odpadów komunalnych. Opracowany na 2014 r. plan przewidywał m.in. monitoring z wykorzystaniem GPS lokalizacji pojazdów firmy „LS PLUS” odbierających odpady komunalne, kontrolę

terminowego odbioru odpadów od mieszkańców, badanie kart przekazania odpadów ze sprawozdaniami kwartalnymi oraz kontrolę faktur do zapłaty z dokumentacją źródłową. Plan ten przewidywał kontrolę segregacji odpadów komunalnych oraz gospodarki odpadami u podmiotów zobowiązanych do zawarcia indywidualnych umów na wywóz odpadów komunalnych.

W latach 2013-2014 (III kw.) przeprowadzono 196 kontroli firmy „LS PLUS”, w wyniku których w 2013 r. stwierdzono nieterminowy odbiór odpadów komunalnych. Nałożoną przez Burmistrza karę w wysokości 273,45 zł „LS PLUS” zapłaciła 11 września 2013 r.

W latach 2012-2014, pracownicy urzędu przeprowadzili 58 kontroli właścicieli nieruchomości objętych systemem odbioru odpadów komunalnych.

Ponadto, w latach 2013-2014 (III kw.) 41 razy skontrolowano podmioty znajdujące się w rejestrze działalności gospodarczej, w zakresie zawarcia indywidualnych umów na wywóz odpadów komunalnych oraz przeprowadzono odpowiednio 143 i 133 kontrole domków rekreacyjnych, w tym 15 kontroli z udziałem Policji, która w pięciu przypadkach na podstawie art. 10 ust. 2 i 2a ustawy u.c.p.g., oraz art. 162 § 1 Kodeksu wykroczeń, ukarała właścicieli nieruchomości mandataми karnymi na łączną kwotę 950 zł.

(Dowód, akta kontroli str.227-233, 371, 373-415, 460-477)

W okresie objętym kontrolą Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (dalej: WIOŚ) nie nałożył kar pieniężnych wobec gminy i gminnych jednostek organizacyjnych w tytułu zbierania i segregacji odpadów komunalnych.

(Dowód, akta kontroli str. 494)

W 2013 r. Gmina zlikwidowała trzy „dzikie wysypiska”, na których składowano 14,2 Mg odpadów komunalnych.

Urząd współpracował z Policją, Strażą Leśną oraz Sołtysami w zakresie zapobiegania i likwidacji „dzikich wysypisk”

Oględziny „dzikich wysypisk” wykazały, że Gmina posiadała wiedzę o miejscach ich występowania oraz podejmowała działania w celu ich likwidacji. Działania te obejmowały rozpoznanie miejsca i wielkości „dzikiego wysypiska”, przeszukanie wysypiska w celu ewentualnego ustalenia sprawcy, zlecenie doraźne wywozu odpadów w przypadku niewielkiej ilości odpadów, a w przypadku rozpoznania dużego składowiska, oszacowanie kosztów, zabezpieczenie środków oraz zlecenie właściwej jednostce jego likwidacji. W przypadku "dzikiego wysypiska" na terenie prywatnym, na właściciela nakładano obowiązek jego likwidacji.

(Dowód, akta kontroli str. 371, 416-421)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2 Wywiązywanie się gminy z obowiązku sprawozdawczego w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Opis stanu
faktycznego

Urząd, w rejestrze działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych posiadał w 2013 r. zarejestrowanych 12 podmiotów, z których dwa wykreślono w I kw. 2014 r. Podmioty te złożyły sprawozdania kwartalne za 2013 r. i za trzy kwartały 2014 r., w wymaganym dyspozycją art. 9n ust. 2 ustawy u.c.p.g. terminie oraz podały dane wymagane na podstawie art. 9n ust. 3 pkt 1-4 ustawy u.c.p.g. Wiarygodność i rzetelność danych zawartych w sprawozdaniach potwierdzona była m.in. kartami przekazania odpadu komunalnego.

Badaniem kontrolnym objęto 12 sprawozdań kwartalnych podmiotów odbierających odpady za II i IV kw. 2013 r., 10 sprawozdań za II kw. 2014 r. oraz sprawozdanie

Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 422-459)

Sprawozdanie Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie za 2013 r., zawierało dane, o których mowa w art. 9q ust. 3 pkt 1-5 ustawy u.c.p.g. Przekazane zostało Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego oraz WIOŚ 21 marca 2014 r. tj. w terminie przewidzianym art. 9q ust. 2 ustawy u.c.p.g. Korektę sprawozdania za 2013 r., wynikającą z nowego oznaczenia poszczególnych kategorii odpadów komunalnych, przesłano 26 maja 2014 r. Dane zawarte w sprawozdaniu rocznym były zgodne z danymi pozyskanymi z kwartalnych sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne.

(dowód: akta kontroli str. 478-494)

W 2013 r., od 1755 właścicieli nieruchomości, u których wytworzono 1596,1 Mg odpadów, w tym 1219,3 Mg odpadów komunalnych, odebrano w systemie 418,03 Mg i poza systemem 801,27 Mg odpadów. Osiągnięto 49% poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych (papier, metale, szkło, tworzywa sztuczne) oraz 3% poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania.

(dowód: akta kontroli str. 432, 482-483)

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, w czerwcu 2014 r., przeprowadził kontrolę w zakresie: „Wdrażania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w aspekcie przestrzegania przepisów znowelizowanej ustawy u.c.p.g.”, która wykazała:

- poprawność działań przy tworzeniu prawa miejscowego regulującego gospodarkę odpadami komunalnymi w ramach nowego systemu,
- prawidłowy wybór podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady komunalne oraz terminowe uruchomienie PSZOK.
- terminowe wywiązanie się z obowiązku złożenia sprawozdania rocznego,
- zamieszczanie na stronie internetowej informacji o firmach odbierających odpady komunalne, prowadzenie wśród mieszkańców działań informacyjnych i ulotkowych oraz prawidłowe prowadzenie rejestru działalności regulowanej.

(dowód: akta kontroli str. 495-506)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

Ocena częściowa

4.4. Rozpatrywanie skarg składanych do kierownika jednostki kontrolowanej, odnoszących się do spraw dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi

Opis stanu
faktycznego

Rejestr skarg i wniosków prowadził Sekretarz Gminy. W widocznym miejscu holu Urzędu umieszczona była informacja wskazująca pracownika przyjmującego i rozpatrującego skargi i wnioski.

W latach 2013-2014 (III kw.) zgłoszono trzy pisma, które zakwalifikowano jako wnioski. Wpływające do Urzędu skargi i wnioski, zgodnie z art. 254 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹² rejestrowano i przechowywano.

¹² Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.

W prowadzonym rejestrze nie odnotowano skarg, dotyczących nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W okresie objętym kontrolą, do Rady Miejskiej w Sierakowie nie wpłynęły skargi, na funkcjonowanie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

(dowód: akta kontroli str. 507-514)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 14 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia października 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler:

Ryszard Kokociński
główny specjalista k. p.

Dyrektor:

z. up. Tomasz Nowiński
Wicedyrektor